

культурних подіях міста тощо). Як свідчення останнього – функціонування у Коломиї польської й української театральних труп, кількох кінотеатрів та інших розважальних закладів [2, с. 144–145].

Все ж попри останнє, Коломия зазнала непоправних втрат від Першої світової війни. Як наслідок – третє за значенням місто Східної Галичини перетворилося в один із багатьох повітових центрів регіону, лише частково зберігши власні мультикультурні властивості. Це був перший крок до втрати Коломиєю, як і більшістю східногалицьких міст, своєї іманентної сутності. За словами І. Монолатія: «Зникло місто для всіх коломиїців. Зникли свої поляки і євреї, німці, вірмени та англійці, натомість з'явилися чужі росіяни і зросійщені українці. З цього часу головним запитанням, яке збурило мізки коломиїців, стало «Коломия – місто для кого?» [2, с. 209–210].

Інший виклик епохи «осколки Габсбурзької цивілізації» у Східній Галичині вже не змогли пережити навіть у понівеченому вигляді. Йдеться про масштабні соціально-політичні експерименти, плацдармом для реалізації яких стали міста регіону у міжвоєнний період та в умовах Другої світової війни. Його полікультурне обличчя було суттєво підірване спробою втілення у Другій Речі Посполитій націоналізаційного соціально-політичного проекту, який не надто толерував поліетнічність та полікультурність. Остаточне ж знищення поліетнічного обличчя міст Східної Галичини відбулося вже в рамках реалізації більш глобальних соціально-політичних експериментів і здійснюваних злочинів – нацистського та комуністичного. Саме їхня тоталітарна політика соціальної інженерії та воєнне зіткнення між ними стали справжньою катастрофою для полікультурного простору східногалицьких міст.

Тому праця І. Монолатія є спробою історичної реконструкції, своєрідним «симулякром» одного із сегментів «цивілізації» габсбурзької Галичини, яку вже назавжди втрачено.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрійшин С. Коломия у міжвоєнний період 1919–1939. Суспільно-політичний та національно-визвольний рух у Галичині / С. Андрійшин. – Коломия : Вік, 2010. – 530 с.
2. Монолатій І. Місто без властивостей: коломиїська fuga Великої війни / І. Монолатій. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2014. – 224 с.

УДК 323.2

Бусленко В. В.

ЕВОЛЮЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ СИСТЕМ КРАЇН ВИШЕГРАДСЬКОЇ ГРУПИ

(Рец.: Political Systems of Visegrad Group Countries / ed. W. Gizicki. – Trnava-Lublin, 2012. – 154 p.)

Бусленко В. В. Эволюция политических систем стран Вышеградской группы. Рецензия на монографию: Political Systems of Visegrad Group Countries / ed. W. Gizicki. – Trnava-Lublin, 2012. – 154 p.)

Buslenko V. V. Evolution of political systems of Visegrad countries. In the review the monograph «Political Systems of Visegrad Group Countries» (ed. W. Gizicki – Trnava-Lublin, 2012. – 154 p.) is analysed.

Позитивна динаміка демократичних перетворень в Польщі, Чехії, Словаччині та Угорщині, а також тісна співпраця в рамках Вишеградської групи, входження до євроатлантичних структур посилює увагу вчених до політичних процесів у цих країнах. На початку 90-х років усі вони були в однакових стартових умовах, однак траєкторії посткомуністичного розвитку в кожній з них мали свою специфіку. Різними були темпи та результативність демократичних перетворень.

У процесі побудови консолідованої демократії зазнали еволюції базові політичні інституції. Незважаючи на активну міжрегіональну співпрацю та певну уніфікацію політико-правових норм і процедур в рамках ЄС, політичні системи країн Вишеградської групи залишаються стійкою платформою для міжрегіональної співпраці. Тому актуальним як з теоретичної, так і з практичної точки зору є видання книги «Political Systems of Visegrad Group Countries» за редакцією В. Гізіцькі (W. Gizicki). У ній вперше здійснено глибокий політологічний аналіз політичних систем країн Вишеградської групи. Ця книга є спільним доробком науковців з Польщі, Словаччини, Чехії та Угорщини. Значну увагу вчені звернули на домінуючі проблеми трансформації політико-правових інститутів та ефективності їх існування в рамках політичних систем країн.

Досить вдало продумана структура книги дозволила авторам проаналізувати такі складові політичної системи, як конституція, законодавча, виконавча, судова влади, місцева влада, виборча та партійна системи. Позитивно, що науковцям вдалося показати взаємодію цих елементів через призму політико-правових відносин. Зокрема, порушуючи проблему розподілу влад, кожний з дослідників намагався не лише проаналізувати правові акти, але і персоніфікувати політику. У книзі міститься значна кількість емпіричних даних щодо результатів виборів різного рівня та їх інтерпретація. Такий матеріал може послугувати основою для подальших компаративістських досліджень.

У цьому плані особливо слід відмітити науковий доробок словацького вченого Ю. Марусяка (Marusiak), який ґрунтовно та багатоаспектно підійшов до висвітлення політичної системи Словаччини. Він досить детально дослідив коаліційну політику урядів Словаччини. Автору вдалося показати механізми взаємодії базових політичних інституцій, розглянути політико-правові проблеми їх функціонування.

Загалом книга показує, що відмінності в політичних системах країн не є перешкодою для вибудовування архітектури міжрегіональної кооперації. Для України в контексті її європейських перспектив досить важливим є вивчення позитивного досвіду країн Вишеградської групи. Тому ця книга стане корисною як для політиків, державних службовців, так і для науковців та студентів.